

Memo Raad

Aan: Raad
Van: College B&W & Vereniging van Waddenzeegemeenten
Cc:

Datum: 25 juni 2020
Onderwerp: Raadsinformatiebrief
Zaaknummer: Z-HHL.024759

VERENIGING VAN WADDENZEEGEMEENTEN

RAADSINFORMATIEBRIEF

Doel van deze raadsinformatiebrief

Het doel van deze brief is duidelijkheid te geven over de vervolgstappen tot aan de definitieve vaststelling van de Agenda voor het Waddengebied 2050. Tijdens de formele consultatie zal de Ontwerp-Agenda voor het Waddengebied worden voorgelegd aan de raden voor "Wensen en Bedenkingen".

Agenda voor het Waddengebied 2050

Sinds 2017 wordt er gewerkt aan een gezamenlijke Agenda voor het Waddengebied 2050 (hierna: Agenda). Deze Agenda dient als opvolger van de Structuurvisie (PKB) Waddenzee. Het rijk wil deze Agenda opstellen met de regio samen, dus met de andere overheden en belangenorganisaties uit het gebied, en met de bevolking van het gebied via een participatieproces.

De Waddenzeekustgemeenten doen mee aan dit proces via een vertegenwoordiging in de ambtelijke projectgroep en in de bestuurlijke stuurgroep. De stand van zaken wordt besproken in de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur van de Vereniging van Waddenzeegemeenten.

De Agenda is nu als ontwerp voor 100% klaar. Deze versie is als bijlage gevoegd bij deze brief.

Op 15 mei 2020 is de Agenda voor advisering besproken in het Omgevingsberaad Waddengebied (hierna: Omgevingsberaad).

Het advies van het Omgevingsberaad is bijgevoegd. Vaststelling van het ontwerp van de Agenda zal vervolgens op 9 juli plaatsvinden in het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (hierna: Bestuurlijk Overleg).

In de Verzamelbrief d.d. 20 juni 2019 van de ministers van LNV en I&W aan de voorzitter van de Tweede Kamer is een nieuwe overlegstructuur voor het beleid voor het Waddengebied en het beheer voor de Waddenzee geïntroduceerd.

Deze nieuwe governance bestaat uit drie delen:

- het Bestuurlijk Overleg (bestuurlijk overleg tussen rijk, provincies en waterschappen); namens de kustgemeenten heeft hierin zitting de heer Kees Visser, wethouder van Den Helder;
- het Omgevingsberaad (overleg tussen belangenorganisaties);
- namens de kustgemeenten heeft hierin zitting als adviseur de heer Paul Schoute, wethouder van Harlingen;
- de Beheerautoriteit Waddenzee (hierna: Beheerautoriteit).

Waar gaat de Agenda over?

Hoofddoelstelling voor de Waddenzee is "een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap".

Conform de Structuurvisie (PKB) Waddenzee blijft deze hoofddoelstelling onverminderd van kracht.

- De doelstellingen voor het Waddengebied zijn:
- de natuur is en blijft van wereldklasse en ontwikkelt zich verder, in samenhang met de natuur over de grens;
- de unieke waarden van het landschap en het cultureel erfgoed blijven behouden en ontwikkelen zich verder;
- in het Waddengebied is het goed, veilig en klimaatbestendig wonen, werken recreëren;
- de economische sectoren excelleren, in de context van het Werelderfgoed Waddenzee.

Om deze doelstellingen te bereiken zijn er 9 gezamenlijke leidende principes geformuleerd voor het handelen in het Waddengebied (Hoofdstuk 3)

Deze zijn:

1. Ruimte voor bewoners
2. Natuurlijke ontwikkeling Waddenzee
3. Ecologie en economie versterken elkaar
4. Regionaal en internationaal verbonden
5. Oplossingen zijn altijd integraal

6. Werelderfgoed als verantwoordelijkheid en inspiratiebron
7. Rekening houden met specifieke omstandigheden
8. Adaptief werken in een dynamische omgeving
9. Samen verantwoordelijk

Hoofdstuk 4 bevat de thematische opgaven en strategieën en gaat over:

- natuur van Wereldklasse
- landschap en cultureel erfgoed
- klimaatverandering
- energietransitie
- een leefbaar Waddengebied
- duurzame bereikbaarheid
- duurzame Waddeneconomie
- recreatie en toerisme
- landbouw
- visserij
- overige thema's (defensie, diepe delfstoffen, calamiteiten, zand- en schelpenwinning en slibonttrekking, luchtvaart)

Voorlopige conclusie

Al met al kan worden gezegd dat de Agenda op zeer zorgvuldige wijze tot stand is gebracht. Dit door consultatie van de gemeenteraden, de advisering door het Omgevingsberaad, de dialoog met het bedrijfsleven en de dialoog tussen de overheden.

Een informele consultatie heeft plaatsgevonden in de periode van 29 oktober 2019 tot 17 december 2019 bij de achterbannen van de verschillende partners van de agenda.

Bij de kustgemeenten zijn presentaties voor de raden gegeven en zijn er opmerkingen ingediend.

Het algemene Reactiedocument informele consultatie is bijgevoegd.

Verder is bijgevoegd het Reactiedocument op de raadsconsultaties van de kustgemeenten.

Wanneer wordt gekeken naar de bovenstaande leidende principes en thema's, zijn de ambities in de Agenda gebaseerd op de verwevenheid van ecologie en economie, en van leefbaarheid van het Waddengebied.

Zaken die voor de kustgemeenten zo belangrijk zijn.

Wat is de status van de Agenda?

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de Structuurvisie (PKB) Waddenzee.

Op rijksniveau worden regels opgenomen in de nieuwe wettelijke instrumenten van de Omgevingswet. Zo staat de hoofddoelstelling voor de Waddenzee al in de Nationale Omgevingsvisie. De ruimtelijke kaders voor het Waddengebied komen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL).

De Gebiedsagenda, zoals deze Agenda, is geen wettelijk instrument. Niet nu, en ook niet straks met de Omgevingswet.

Wat is het wel?

Het zorgt ervoor dat de doelen van rijk, provincies en gemeenten voor dit bijzondere gebied goed op elkaar afgestemd zijn. Een Gebiedsagenda wordt voor meer gebieden in Nederland opgesteld, waar een integrale, gebiedsgerichte benadering cruciaal is (bijv. Gebiedsagenda IJsselmeer).

De doorwerking op regionaal niveau vindt plaats in de provinciale Omgevingsvisies en de gemeentelijke Omgevingsvisies. De gemeentelijke Omgevingsvisies worden weer door vertaald naar burgers bindende regelingen, zoals Omgevingsplannen en Omgevingsverordeningen.

En hoe verloopt het proces nu verder?

De concepttekst van de Ontwerp-Agenda is besproken in de stuurgroep op 8 mei 2020.

De uitkomst daarvan is verwerkt in de definitieve conceptversie ten behoeve van bespreking in het Bestuurlijk Overleg begin juli.

Op basis van de bespreking in het Bestuurlijk Overleg wordt de definitieve Ontwerp-Agenda opgesteld.

Daarna start de formele consultatie.

Formele consultatie

De definitieve Ontwerp-Agenda wordt voorgelegd aan alle partijen die bij de Agenda betrokken zijn. De Tweede Kamer zal per brief worden geïnformeerd over de Agenda.

Onderdeel van de formele consultatie is een internetconsultatie. Informatie over de internetconsultatie komt op www.internetconsultatie.nl en op www.agendavoorhetwaddengebied.nl. Deze internetconsultatie zal waarschijnlijk starten in juli 2020.

Mede op basis van de uitkomsten van de consultatie en het advies van het Omgevingsberaad stelt het Bestuurlijk Overleg de definitieve Agenda vast.

In een Nota van Antwoord bij de Agenda wordt opgenomen of en op welke wijze de reacties in de definitieve Agenda zijn verwerkt. Na vaststelling zal de Tweede Kamer per brief worden geïnformeerd over de definitieve Agenda.

Uitvoeringsprogramma Waddengebied

Naast de beleidsmatige verankering in beleid, regelgeving en investeringsprogramma's vindt doorwerking van de Agenda plaats in relevante programma's, projecten en kennisagenda's.

In het nog op te stellen Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2022-2026 (hierna: Uitvoeringsprogramma) wordt de Agenda vertaald in acties voor de korte, middellange en lange termijn. Het Uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de benodigde activiteiten en maatregelen, de prioritering, de planning, de rol van de betrokken partijen en de beschikbare financiële middelen.

Daarbij is het uitgangspunt dat de uitvoerig zoveel mogelijk verbinding legt met bestaande programma's en projecten.

Het Uitvoeringsprogramma is binnen een jaar na het definitief vaststellen van de Agenda gereed.

Het Uitvoeringsprogramma is bij voorkeur een product van alle bij de Agenda betrokken partijen en wordt (na advies van het Omgevingsberaad) vastgesteld door het Bestuurlijk Overleg. Na vaststelling wordt de voortgang van het programma jaarlijks besproken in het Bestuurlijk Overleg en wordt het elke drie jaar bijgesteld. De gemeenten kunnen via de vertegenwoordiger van de kustgemeenten in het Bestuurlijk Overleg input leveren.

In Hoofdstuk 7 van de Ontwerp-Agenda worden de prioritaire onderwerpen van het eerste Uitvoeringsprogramma beschreven.

Onderwerp, dilemma's en kansen, de relatie met een kennisagenda en de relatie met de ruimtelijke vertrekpunten van de Agenda worden geschetst.

Instemmingsverklaring Agenda

De Agenda is een gezamenlijke agenda van rijk, provincies, gemeenten, waterschappen,

natuurorganisaties, organisaties voor recreatie en toerisme, visserijorganisaties en samenwerkende havens. Om de gezamenlijkheid en de brede betrokkenheid te onderstrepen is het voorstel dat de partijen een zogeheten "Instemmingsverklaring" ondertekenen.

De verklaring heeft tot doel uit te spreken dat partijen zich verbonden voelen met de in de Agenda uitgesproken ambities gericht op een veilig, vitaal en veerkrachtig Waddengebied en daarop ook aanspreekbaar zijn. De verklaring heeft niet het karakter van een juridische afrekenbare overeenkomst, maar nadrukkelijk wél het karakter van een bestuurlijke verklaring waarmee partijen een inspanningsverplichting aangaan de doelen, principes en uitvoeringsstrategieën als vertrekpunt te nemen voor het eigen handelen. Ondertekenen van de verklaring gebeurt aan het einde van het proces, dus nadat het formele consultatietraject is afgerond en de Agenda is vastgesteld.

Planning op hoofdlijnen

Mei	* Advies van Omgevingsberaad Waddengebied
9 Juli	* Bespreking concept Ontwerp-Agenda in Bestuurlijk Overleg
	* Brief naar Tweede Kamer
Juli-augustus	* Formele consultatie, incl. internetconsultatie
september	(termijn nog bepalen, min. 4 weken)
	* September: bespreken in raden, staten, besturen
September-oktober	* Verwerken uitkomsten formele consultatie
	* Opstellen definitieve Agenda en "Nota van Antwoord"
November Overleg	* Vaststelling Agenda door Bestuurlijk Overleg
tijdens	* Ondertekening instemmingsverklaring
	"Toogdag Wadden" (18 november)
	* Brief naar Tweede Kamer
2021 Waddengebied	* Vaststelling Uitvoeringsprogramma
jaar)	(datum ondertekening Agenda + max. 1

Nu: colleges van de Waddenkustgemeenten informeren de raden via deze raadsinformatiebrief

De raden worden nu geïnformeerd over de uitkomsten van de informele consultatie en van de komende stappen tot aan de vaststelling van de definitieve Agenda.

Straks: colleges van de Waddenkustgemeenten vragen raden om

"Wensen en Bedenkingen" met betrekking tot de Agenda

Tijdens de formele consultatie wordt de Ontwerp-Agenda voorgelegd aan de raden voor wensen en bedenkingen. Op deze manier kunnen de raden hun mening over de Agenda geven zonder dat de wijzigingsvoorstellen van elke afzonderlijke organisatie opnieuw aan alle betrokken partijen moeten worden voorgelegd.

Vervolgens kan worden nagegaan of en hoe de kustgemeenten zich committeren aan de definitieve Agenda.